

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus
Tractatus de Prædestinatione, de Trinitate, de Angelis, & de homine

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. III. Diluuntur argumenta sumpta ex parte concupiscentiæ convenire
diximus,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77146](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77146)

peccata, ut dicemus in tractatu de gratia; Ergo homo in puris naturalibus conditus, esset incapax perueniendi ad finem suum ultimum, seu beatitudinem.

Respondendo negando Minorem, Ad cuius probationem dico, quod licet homo in statu naturæ puræ careret subordinatione appetitûs inferioris ad superiorem, Deus tamen in multis suppeditaret auxilia intra ordinem naturæ specialia, quæ talis subordinationis carentiam aliquantulum supplerent, unde illorum beneficio inclinatio appetitûs & rebellionis concupiscentiæ possent resistere, & a peccato abstinere, ac in obedientia regis naturalis usque in finem pervenire, subindeque ad finem ultimum, seu beatitudinem naturalem pervenire. Nec dicas talia auxilia specialia statui puræ naturæ esse indebita, esse enim Deus concessionem huiusmodi auxiliorum in eo statu non deberet ipsi naturæ, ea tamen deberet suæ providentiæ, alias enim illa esset manca ac deficiens, si nullum ad finem determinatum perduceret.

Dices primo: Status naturæ puræ omne auxilium speciale, etiam ordinis naturalis, excludit; alioquin confunderetur cum statu naturæ integræ: Ergo homo in puris naturalibus conditus, non posset consequi suum ultimum finem per auxilia specialia ordinis naturalis, quæ Deus aliquibus gratuito & ex speciali providentiâ, præpararet & conferret.

Respondendo negando Antecedens: status enim naturæ puræ auxilia specialia ordinis naturalis non excluderet, sed solum gratiam supernaturalem entitativè, vel naturalem per modum habitûs & formæ permanentis, qualis foret gratia sanans naturam, eamque integram constituens integritate naturali, ut constat ex dictis in tertia disputatione. Unde juxta hanc solutionem, status naturæ integræ non confunditur cum statu naturæ puræ, sed per donum illud habituale, appetituum sensitivum rationi perfectè subjiciens, sufficienter ab eo distinguitur.

Dices secundo: Beatitudo ad quam homo naturaliter inclinatur, requirit tria, scilicet non posse offendi, non posse falli, seu perturbari, non posse mori: Sed hæc non possunt in statu naturæ puræ reperiri: Ergo non potest in eo statu reperiri beatitudo, ad quam homo naturaliter inclinatur. Minor patet, nam status naturæ puræ passibilitatem & mortalitatem includit, similiter & sollicitudines mundi, nec non contrarietatem appetituum, ex qua oritur sæpe mentis obnubilatio & deceptio. Major verò probatur: Ille solum est beatus, qui habet quidquid vult, qui nihil mali vult, & nihil patitur quod non vult, ut in pluribus locis monet Augustinus: Atqui homo naturaliter cupit non falli, non offendi, non mori; imò ex hoc quod naturaliter vult beari, vult etiam non mori; quia stabilitas, quæ sine immutabilitate haberi non potest, est de ratione beatitudinis: Ergo &c.

Respondendo quod cum creatura rationalis nec sibi identificet, nec sibi naturaliter conectat suum ultimum finem, de necessitate debet habere duplicem statum, scilicet motûs sive tendentiæ in finem, & quietis in ipso fine. Quare si duplex est modus status creaturæ intellectualis ordinatæ ad beatitudinem supernaturalem, scilicet status tendentiæ ad beatitudinem, in quo non est immunitas à deceptio & perturbationibus, nec immortalitas: & status quietis in hu-

jusmodi fine, qui dicitur status patriæ, cui nulla ex huiusmodi prærogativis deest: ita si Deus voluisset non ordinare hominem ad finem supernaturalem, sed eum relinquere in puris naturalibus, habuisset duplicem illum statum, scilicet tendentiæ ad suum ultimum finem connaturalem, in quo non fuisset immunitas à deceptio, perturbatione, & morte; & statum quietis in huiusmodi fine, in quo non amplius ulla deceptio fuisset, nec mors, nec perturbatio. Porro hunc statum, consecutus perfectè fuisset per mortem corporalem, exuendo scilicet mortalitatem quam habuisset ratione unionis animæ ad corpus, & remanendo solum secundum animam, absque ulla violentia: tum quia naturaliter anima non potest reuniri corpori; tum quia status separationis est connaturalis animæ, sicuti status unionis: cum enim sit media inter substantias purè spirituales, & formas corporeas, participat aliquid de utroque extremo; unde sicut formæ purè materiales subsistunt connaturaliter sine appetitu unionis cum corpore, & formæ materiales sunt connaturaliter in corpore sine appetitu separationis; ita anima rationalis habet connaturaliter duplicem statum, scilicet unionis cum corpore, in quo non appetit ex se separationem: & separationis, in quo ex suis naturalibus non appetit unionem.

Obijcies sexto: Si integritas non esset debita homini naturaliter, non posset eam habere per sua naturalia, sed indigeret aliquo dono gratuito vires naturæ superante, ad eam habendam: Sed hoc dici nequit; alias status naturæ integræ non distingueretur à statu gratiæ, sed ad illum pertineret: Ergo integritas est homini naturalis, subindeque sine illa creari nequit.

Respondendo quod licet homo non possit habere integritatem per sua naturalia, sed ad hoc indigeat dono puræ naturæ superaddito, non est tamen necessarium, ut illud donum sit entitativè supernaturale, cum non debeat necessariò ordinari ad aliquem finem supernaturalem, sed ad integrandam perfectionem naturalem, & tollendos naturales defectus unde potest esse de genere perfectionum naturalium, quatenus perfectio naturalis complectitur tam eas quæ sunt naturaliter debita, aut fluunt ex principiis naturalibus, quam eas quæ sunt consona ipsi naturæ, non elevando tamen ipsam ad aliquem finem supernaturalem, sed eam perficiendo in ordine ad naturalem: quare tale donum dicitur gratuitum solum secundum quid, quatenus est indebitum naturæ, quod Cajetanus appellat, *gratuitum possessivè*. De quo supra diximus, cum de statu naturæ integræ egimus.

§. III.

Diluuntur argumenta sumpta ex parte concupiscentiæ, quam homini in statu naturæ puræ convenire diximus.

Hæc argumenta fusè & lato calamo profertur Estius in 2. dist. 26. §. 6. & Jansenius libro 2. de statu naturæ puræ capite 11. & sequentibus: nos autem breviter ea expediemus.

Primum sic potest proponi. Nullum vitium est homini naturale: Sed concupiscentia, cum ad peccatum inclinet, est quoddam vitium: Ergo non potest homini convenire naturaliter, nec

per consequens in statu naturæ reperiri.

55 Respondeo negando Minorem: concupiscentia enim in statu naturæ puræ non esset proprie vitium, sed solum defectus aliquis seu imperfectio naturalis, ex principiis naturæ consequens: sicut enim corruptibilitas omnem naturam ex materia & forma compositam sequitur, & sicut quamcumque naturam intellectualem creatam comitatur defectus peccabilitatis, eo quod sit ex nihilo, à quo defectu Deus neminem liberat, nisi in statu beatitudinis: ita contrarietas appetituum in homine sequitur naturaliter ex intrinseca constitutione ipsius; neque ex natura in sua puritate constituta fluere, aut connaturaliter deberetur remedium illius defectus, sicut nec ipsi debitum esset remedium ut non moreretur.

56 Secundum argumentum: Concupiscentia non est à Deo, sed à peccato, ut passim docet Augustinus in libris contra Julianum, & in libris de nuptiis & concupiscentia; unde Divus Joannes Apostolus Epistolâ 1. cap. 2. concupiscentiam dicit non ex patre esse, sed ex mundo: At si illa esset homini naturalis, eique in statu naturæ puræ conveniret, Deus qui est author naturæ, esset etiam author concupiscentiæ, & affectuum seu moruum qui ex illa sequuntur: Ergo concupiscentia non est homini naturalis, subindeque in statu naturæ puræ, ipsi non conveniret.

57 Respondeo concupiscentiam posse sumi dupliciter, nempe ut est potentia appetitiva bonorum sensibilium naturæ convenientium, & rationi minime repugnantium, & quatenus est in ordinata cupiditas boni delectabilis contrarij rationi, seu propositio appetitus in bonum rationi contrarium, quæ *fomes peccati* appellatur: si primo modo sumatur, dubitari non potest quin sit nobis à Deo insita, & ex prime intentione illius, cum sit naturalis perfectio humanæ naturæ: si autem secundo modo accipiatur, cum non sit perfectio, sed defectus humanæ naturæ, & ad potentiam peccandi pertineat, est præter intentionem Creatoris, & ex sola conditione materiæ oritur: sicut rubigo quam gladius ferreus contrahit, provenit ex sola conditione materiæ ferri, non verò à fabro ferrario, licet ipse gladium ferreum fecerit: quo exemplo utitur S. Thomas 1. 2. quest. 87. art. 6.

58 Adde quod, sicut Deus dicitur mortem non fecisse, sed per peccatum ipsam in mundum intrasse; quia Deus hominem ab initio immortalitatis beneficio donaverat, quod deinde in penam peccati subtraxit: ita non dici debet auctor rebellionis concupiscentiæ; qui pariter hominem creaverat cum dono integritatis, & perfecta subjectione appetitus inferioris ad superiorem, quam ipse homo per peccatum amisit: unde rebellio concupiscentiæ per peccatum inducta dicitur, & inter peccati originalis vulnera numeratur.

59 Tertium argumentum: Illud solum conveniret appetitui sensitivo hominis in statu naturæ puræ, quod ei est connaturale: Sed appetere bonum delectabile, quando contrariatur bono rationis, sive concupiscere adversus rationem, non est connaturale appetitui sensitivo hominis, ut hominis est, quin potius hoc est omnino contra ejus naturam: Ergo ipsi in statu puræ naturæ non conveniret. Major patet: nam status naturæ puræ ea solum importat, seu exposcit, quæ homini debentur connaturaliter. Minor verò sua-

A detur: Licet appetitui sensitivo, præcisè sumpto hoc quodsi thominis, sive ab eo quod unatur spiritui in eodem supposito, naturale sit concupiscere, nullâ rationis aut spiritus habitâ consideratione; si tamen sumatur prout spiritui atque rationi in eodem supposito copulatur, tunc ei est naturale subesse rationi, nihil appetendo quod sit ipsi contrarium. Et ratio hujus est, quia cum pars inferior in homine sit instar feminae, respectu superioris, Augustino dicente lib. 2. de Genesi ad litteram cap. 21. *Animali illa parti nostra, tanquam viro debet obtemperare rationi*: sicut perversus ordo naturalis est, quod femina dominetur viro, ita & quod appetitus inferior spiritui dominetur, sicut ei de facto dominatur, quando bonum sensibile, quod videt ab eo prohiberi, appetit.

Confirmatur primò ex D. Thoma 1. 2. quest. 82. art. 3. ad 1. ubi sic loquitur: *Quia in homine concupiscibilis naturaliter regitur ratione, tantum concupiscere est homini naturale, in quantum est secundum rationis ordinem: concupiscentia autem qua transcendit limites rationis, inest homini contra naturam.*

Confirmatur secundo: Cùm appetitus sensitivus in homine affinis sit rationi, debet ex tali affinitate aliquid rationis participare: Sed hoc non potest esse aliud quam inclinatio in bonum sensibile cum subordinatione ad bonum rationis: Ergo falsum omnino est, quod concupiscere adversus spiritum, sit connaturale appetitui sensitivo hominis, ut hominis, seu prout spiritui & rationi in eodem supposito copulatur.

Ad objectionem respondeo, concessa Majori, & negando Minorem. Ad cujus probationem dico, quod licet appetitui sensitivo, ut unito spiritui in homine, connaturale sit subesse imperio rationis, non tamen despotice, uti servus subditur suo domino, qui cum non sit sui juris, non habet renitendi facultatē (hoc enim pacto sola corpora membra obediunt rationi) sed politice tantum & civiliter, uti civis parit Principi: adeo ut quemadmodum civis potest non obedire Principi, quando bonum publicum quod ei præcipitur, contrariatur bono proprio, hæcque potentia non est quidem perfectio libertatis civis, sed defectus, naturalis tamen, sicut potentia ad deficiendum est naturalis cuilibet creaturæ, ita similiter potest appetitus sensitivus non obtemperare rationi, quando accidit bonum sensibile ei proprium contrariari bono rationis, sitque hæc potentia, seu potius impotentia, defectus quidam appetitus sed ei congenitus. Hæc doctrina desumpta est ex Divo Thoma 1. parte quest. 81. art. 3. ad 2. eamque confirmat dictum Augustini in objectionem allatum, quod pars inferior in homine sit respectu superioris, instar feminae respectu viri: naturale enim est feminae quod possit resistere viro, etiam in his que rationabilia sunt, quia imperio ejus non despotice, sed civiliter tantum subditur: Unde perveritas ordinis quæ in tali resistantia accidit, est defectus naturalis.

D Ad primam confirmationem respondent com. 1. muniter Thomista, dupliciter naturam hominis considerari posse; vel secundum quod de facto à Deo instituta est in creatione primi hominis, nimirum cum donis integritatis & justitiæ originalis.

E Ad primam confirmationem respondent com. 1. muniter Thomista, dupliciter naturam hominis considerari posse; vel secundum quod de facto à Deo instituta est in creatione primi hominis, nimirum cum donis integritatis & justitiæ originalis.

gualis; vel secundum quod à Deo institui potest, scilicet cum iis præcisè quæ naturaliter sunt ei debita: sensum autem D. Thomæ citati esse, quod concupiscentiæ quæ transcendit limites rationis, sit contra naturam hominis, primo non secundo modo consideratam.

Ad secundam confirmationem dico, ex affirmate appetitûs sensitivi cum ratione, derivari quidem aliquam inclinationem in ipsum, ad legendum rationis ducem; verum non ita perfectam esse inclinationem istam, ut appetitum ipsum omnino & sine repugnantia rationi subjiciatur: naturali enim inclinationi repugnat & reclamatur, eisdem appetitui propria, circa bonum sensibile, rationi sapè contraria.

Quartum argumentum: Rebello concupiscentiæ est pudenda etiam impudenci, unde de ea meritiò erubescunt homines, & membra in quibus illa viget, tanquam pudenda tegere student, sicut facerent patentes post peccatum. Sed in puris naturalibus nihil esset pudendum aut erubescendum; quia tota natura est opus Dei, facit autem injuriam Deo, qui de eius opere erubescit, quemadmodum docet & ratio naturæ Augustinus lib. 2. de nuptiis & concupiscentia cap. 9. An forè enim creatura honor est Creatore suo, ut quod Creatorem non pudat instigare, hoc creaturam pudeat perficere? Juliano idem S. Doctor frequenter objicitur in statu naturæ puræ, nulla fuisset in homine rebello concupiscentiæ.

Respondeo concessa Majori, negando Minorem; hominem enim in puris naturalibus merito libidinis puderet, sicut & operis quod ex ea paratur. Porro quod nunc magis ferat homo præstantium multitudinem, quando injustè irascitur homini, quam unius aspectum, quando iustè miscetur uxori, idcirco est, quia pudet animam vinci à corpore, quod ei natura subiectum est: in aliis verò affectibus idè minus ipsum pudet, quia ipse animus à se vincitur, ut ait Augustinus 14. de civit. cap. 19. Illa autem ratio etiam curretet in statu puræ naturæ. Nec videtur quòd tota natura sit opus Dei, Deoque dignitatem faciat, qui de eius opere erubescit: dicitur enim potest aliquid à Deo esse in natura; vel ut defectus & imperfectio sequens ex conditione materiæ, vel ut perfectio & bonum naturale: erubescere autem de defectu naturali à Deo relictò in natura, non est injuriosum Deo, sed solum erubescere de perfectione & dono à Deo collato. Unde quia Julianus ponebat libidinem esse bonam, & eatenus bonam, ut cum Deus primis hominibus concesserit tantum munus & beneficium felicitate paradisi interstitis dignum, idcirco Augustinus bene rationatur, cum ait, ipsum injuriam inferre Deo, quando secundo de Dei dono.

Ad id, quodam esse alia propter quæ agenda liberas quærimus, quæ tamen à peccato originati non fluxerunt, & in statu naturæ puræ hominibus convenissent, imò & fuissent necessaria: cum enim ovis est verbigratià ventrem exonerare, quod sine dolo naturale est homini, etiam non peccat; neque propterea de illo actu erubescit, sed erga Deum ingratum esse, aut eum, quasi pudendum quidpiam fecerit, reprehendere, sed solum vilitatem nostræ naturæ agnoscere, ejulque defectus & imperfectiones ei connaturales, & nobis ac brutis communes, pudere: qui

A pudor plures parit utilitates: humilitatis, de missionis animi, cognitionis nostri nihil, nostræque naturæ vilitatis, &c. Idem cum proportione dicendum de pudore & erubescencia, quæ in statu naturæ puræ oriretur in homine ex inobedientia partis sensitivæ, sive ex motibus libidinis contra imperium rationis tumultuantibus: illi enim pariter essent defectus & imperfectioes homini connaturales, & ex conditione materiæ procedentes. Unde merito Augustinus lib. 1. de nuptiis & concupiscentia cap. ultimo, & passim in libris contra Julianum, Pelagianos reprehendit, quod concupiscentiam seu libidinem, tanquam bonum naturale defenderent; eamque ubique malam appellat (non quòd revera mala sit, sed quia est defectus & imperfectio naturæ humanæ, vel ob roccumentum quod naturæ afferte potest, cum consensu arbitrii in quem impellit) & subdit: *Reus accipit nomen mali quàm boni, quod erubescunt & mali & boni.*

B Quintum argumentum: Si in puris naturalibus fuisset rebello membris, & turpitudine libidinis, in eo statu recta ratio dissuaderet matrimonium, & ad perpetuam continentiam incitasset: Sed hoc videtur absurdum: Ergo & illud. Sequela Majoris manifesta videtur: recta enim ratio suadet, ut mens rationalis nullo pacto sub libidine deprimatur, sed ut serenitate ejus tuendo, id quod aperte est laudabile, meliusque sequeatur: continentiam autem esse meliorem, neminem Christianum fides Catholica dubitare sinit. Minor verò probatur: Si in statu naturæ puræ recta ratio dissuaderet matrimonium, & ad perpetuam continentiam incitasset, dissuaderet opus maxime naturale, & incitasset ad illud quod est humanæ propagationi contrarium; atque ita recta ratio cum naturæ conservatione pugnasset, quod videtur planè absurdum: item ex hoc sequeretur, matrimonium ex prima institutione naturæ, seclusis supernaturalibus, non tantum esse propter generationem filiorum, sed etiam in remedium concupiscentiæ; quem tamen matrimonii finem Doctores agnoscere non solent, nisi ex occasione peccati: Ergo &c.

C Respondeo negando sequela Majoris, licet enim in puris naturalibus fuisset rebello libidinis, non propterea recta ratio dissuaderet matrimonium in statu naturæ puræ, sed solum dissuaderet huic libidini modum esse adhibendum in usu conjugii; si enim talem statum Deus instituisset, ex homine uno non voluisset omnes procreari, ut illa cognationis necessitudine humanum genus in unitatem concordem pacis vinculo colligaretur: unde & homini præcepisset generationi operam dare, & recta ratio dictasset tali præcepto esse obtemperandum, utendo scilicet moderatè matrimonio. Secluso autem illo præcepto, pluribus etiam in eo statu bonum fuisset, cælibem vitam ducere, & abstinere à matrimonio, propter varia incommoda ei tunc ad hæsuræ, sicut & nunc.

D Sextum argumentum: Si concupiscentia ex Dei primæ institutione puram naturam condentis profuisset, licitum fuisset quibuslibet ejus desiderii consentire, quidquid appetisset dare, & omnes actus ad quos ineisset peragere, quod absurdissimum esse patet. Sequela probatur: Natura bona & pura, nulloque peccato infecta, non potest facere aliquid malum juxta illud Christi Mat. 7. *Non potest arbor bona malos fructus facere;* Unde

Unde illa est actuum humanorum norma securissima; imò eam sectari, est Dei artem & sapientiam naturæ conditricem sequi, ut docet Augustinus lib. 3. de libero arbit. cap. 15. lib. 4. contra Julian. cap. 14. & pluribus aliis locis: Ergo si concupiscentia à natura pura, & nullo peccato viriata, prodiret, liceret omnes ejus motus & desideria sequi.

71 Respondeo negando sequelam Majoris. Ad cujus probationem dico, naturam bonam, agendo prout bona est, non posse naturaliter declinare in malum; sicut arbor bona, quatenus est bona, non potest malos fructus facere: natura tamen bona, prout defectibilis, potest aliquid malum facere; natura enim primorum parentum, & Angelorum qui peccarunt, bona erat, & à Deo condita, nulloque vitio depravata, antequam peccarent, & tamen peccatum ab illa prodiret. Unde quando dicitur, quòd natura est regula actuum humanorum, & quòd eam sequi, est sequi artem & sapientiam Dei eam condentis, hoc non debet intelligi de natura quomodocumque spectata, sed spectata ut rationalis est, & prout dicitur id quòd ipsi qua rationali consentaneum est, seu quòd rectè rationi convenit, quòd que à Deo ejus conditorie intenditur & approbatur.

72 Septimum argumentum: Non est congruus ordo naturæ; ut pars inferior rebellet contra superiorem, eique dominetur: At hoc contingeret in statu naturæ puræ, si in eo esset rebellio concupiscentiæ, contra rationem; nam cum sine gratia voluntas non possit resistere motibus concupiscentiæ, in statu naturæ puræ (ubi omni gratia auxilio destituta esset) sub dominatu concupiscentiæ, captiva teneretur, & careret libertate inde evadendi, & assurgendi ad amorem boni: Ergo in statu naturæ puræ, non esset rebellio concupiscentiæ contra rationem.

73 Respondeo non esse ordinem naturalem, id est naturæ rationali consentaneum, ut pars inferior pugnet & rebellet contra superiorem, multò que minus ut ei dominetur, sed hujusmodi pugnam oriri ex imperfectione naturæ, & defectum quemdam illius esse, ut supra diximus: dominatum verò appellari, quando contingit, oriri ex vitio & defectu voluntatis illi succumbentis, & minus efficaciter utentis jure & potestate quam habet cohibendi motus appetitūs inferioris, aut saltem non illis consentiendi: quam potestatem haberet in natura pura, per peccatum minimè corrupta, & nunc etiā in hoc statu naturæ lapsa habet interdū sine auxilio gratiæ, quando motus illi non sunt adeò vehementes & importuni; si autem vehementiores essent, eos in statu puræ naturæ, cum auxilio speciali ordinis naturalis, posset comprimere, aut saltem eis non consentire, ut dicemus in Tractatu de gratia.

74 Ad id quòd hanc rebellionem appetitūs sensitivi contra superiorem Deus permittit in homine, ex intentione plurium bonorum quæ ex ea eveniunt, si ei resistatur: ex ea enim homini suppeditatur occasio generosius exercendi virtutem, eamque efficiendi majori laude & præmio dignans. Sic dici solet hominum puritas esse laudabilior quam Angelorum: quia quòd periculosius est certare, eò illustrior existit victoria. Unde Ambrosius lib. de viduis: *Supergreditur virginitas conditionem humana natura, per quam homines Angelis assimilantur: major tamen est gloria hominum quam Angelorum, Angeli enim sine carne vi-*

S. IV.

Solvuntur argumenta contra statum puræ naturæ, ut miseris corpori desumpta.

Jansenius lib. 3. de statu naturæ cap. 6. & pluribus sequentibus, contendit non potuisse affligi naturam humanam miseris corporis, quibus nunc affligimur, antequam per peccatum id promeruerit; adeòque non potuisse hominem creati in puris naturalibus, obnoxium morti, & morbis, laboribus, doloribus, aliisque vitæ hujus incommodis. Quod tam certum esse dicit in doctrina Augustini, ut ei nitatur tota illius disputatio adversus Manichæos & Pelagianos, tanquam basi capitali & præcipuæ, quæ si subtrahitur, doctrinam quam adversus illas pestes tradidit, tueri ab ineptis, absurditatibus, paralogismis, acerrimisque falsitatibus, impossibile sit. Unde

Primum ac præcipuum ejus argumentum sic proponi potest. Non est justum hominem affligi morbis, doloribus, & morte, nisi hæc per peccatum promeruerit: At homo in pura natura careret peccato, etiam originali: Ergo in justum esset illum in eo statu, mortem, morbos, & alias corporis miseras experiri. Minor est certa, Majoris verò supponit Jansenius quasi ex lenotam, cum manifestum sit, quòd nullum malum advenire debeat creaturæ rationali, nisi ex ipsius culpa. Unde Augustinus lib. 3. de libero arbitrio cap. 9. *Si peccatus detrahitur, miseria perseverat, aut etiam peccata præcedit, rectè deformari dicitur ordo atque administratio universitatis.*

Secundum petitur ex Scriptura, quæ specialiter affirmat mortem non esse à Deo, sed à peccato, Sapient. 1. *Deus mortem non fecit, impij autem manibus & verbis acceperunt illam:* ad Rom. 5. *per peccatum mors.* At si illa esset homini naturalis, eique in statu naturæ puræ fuisset obnoxius, Deus qui est author naturæ, esset etiam mortis author, verèque dici posset fecisse mortem: Ergo mortis homini naturalis non est.

Tertium sumit ex Augustino, qui in libris contra Julianum, & alibi sæpe contendit Pelagianos cogoscere debere homines esse natos in peccato originali, ex eo quòd sunt subiecti morti, morbis, doloribus, & aliis miseris corporis. Quod etiam argumento interdum utuntur Doctores Scholastici, ut S. Bonaventura in 2. dist. 30. D. Thomas 4. contra Gentes cap. 52. Hieronymus Savanarola in Triumpho Crucis lib. 3. cap. 9. & alii, qui ex morte, morbis, aliisque miseris in humano genere regnantibus, colligunt datum originale peccatum: hic verò discursus non concluderet, sed sponte sua caderet, & in fumum & aeram evanesceret, si homo in statu puræ naturæ, in quo peccato originali careret, iidem miseris foret obnoxius: Ergo idem quòd prius.

Hæc sunt præcipua fundamenta Jansenii, quæ ex principiis supra statutis facile dilui possunt. Ad primū respondetur, miserias & afflictiones corporeas duplicis esse generis: quædam sunt defectus naturales consequentes ex ipsa hominū natura, seu materia ex qua constant, ut sunt motus, & mors corporea: aliæ verò sunt homini præternaturales, ut pœna combustionis æternæ. Hæc secundas Deus nemini infert sine ejus culpa, unde de his intelligi debet Augustinus, cum docet